

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/10/2021
Identifikačné číslo spisu:	9514100138
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Štíft
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9514100138.16

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Štífta a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Františka Moznera, JUDr. Martina Bargela a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obvineného T. R. a spol., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí v Bratislave 27. marca 2024 dovolanie obvineného T. R. podané prostredníctvom obhajcov Mgr. Mareka Paru a JUDr. Michala Mandzáka proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018, a konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku b o l p o r u š e n ý z á k o n v ustanoveniach § 2 ods. 4 Trestného poriadku, § 31 ods. 1 Trestného poriadku a § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Trestného poriadku v n e p r o s p e c h obvineného T. R..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j ú sa vo výrokoch týkajúcich sa obvineného T. R. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018 a rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. novembra 2017, č. k. BB-3T/32/2014-15476, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku sa p r i k a z u j e Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, a to v inom zložení senátu.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa obvinený T. R., nar. XX. P. XXXX v A., trvale bytom A., E. XXF, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, b e r i e d o v ä z b y, ktorá začína plynúť 27. marca 2024 o 11,30 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica.

V. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku sa väzba obvineného T. R. dohľadom probačného a mediačného úradníka n e n a h r á d z a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj „prvostupňový súd“) rozsudkom z 30. novembra 2017, č. k. BB-3T/32/2014-15476, uznal obvineného T. R. (v spoločnom konaní s J. E., V. A., Q. T. a P. Kromkom) za vinného v bode 1 zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., v bode 2 z trestného činu vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 13/1998 Z. z., v bode 3 z trestného činu všeobecného ohrozenia formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 179 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 13/1998 Z. z., v bode 4 z trestného činu vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 13/1998 Z. z., v bode 5 z trestného činu vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z., v bode 6 z trestného činu vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. f) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 10/1999 Z. z., v bode 7 z trestného činu vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. h) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., v bode 8 z obzvlášť závažného zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na § 140 písm. c) a § 141 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. a v bode 9 z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. na skutkovom základe, že

1. T. R. s prezývkou „K.“ alebo „V.“ využijúc svoje skúsenosti z pôsobenia na pozícii „pravej ruky“ V. B., považovaného za zakladateľa a šéfa zločineckej skupiny vystupujúcej pod názvom „B.“, ktorá pôsobila od presne nezisteného času minimálne od roku 1997 najmä v A. a v D. časti územia B. T., krátko po smrti V. B. dňa 7. februára 1997 prebral riadenie tejto zločineckej skupiny, tým spôsobom, že:

- určil ako najvyššie postavený člen zločineckej skupiny teritoriálne rozdelenie skupiny, a to pre
- R. A. oblasť časti mesta A.,
- J. E. s prezývkou „M.“, oblasť D. a okolia, kde tento až do roku 2006 ďalej organizoval a koordinoval podriadených členov, medzi ktorými bol aj F. M., ktorý prevzal túto činnosť v presne nezistenom čase v roku 2006 a riadil časť skupiny v uvedenej oblasti do presne nezisteného času roku 2008,
- W. S. oblasť B. a okolia, ktorý až do svojej smrti dňa X. Q. XXXX organizoval a koordinoval podriadených členov medzi nimi aj V. A., ktorý túto činnosť prevzal po smrti W. S.,
- priamo riadil členov svojej ochranky a to najmä Q. A., Q. H., V. K., V. Q., Q. W., P. P., pričom Q. A. rozdeľoval podľa pokynov T. R. pravidelné finančné odmeny pre členov skupiny a riadil členov ochranky a ďalších jemu podriadených členov zločineckej skupiny T. D. a F. C.,
- riadil po celý čas celú zločineckú skupinu z najvyššej úrovne hierarchie, dával pokyny a koordinoval podriadených vyšších riadiacich členov zločineckej skupiny, ktorými boli R. A., J. E. a V. A. ktorí ďalej organizovali jednotlivé relatívne samostatné štruktúry skupiny, kde z hľadiska postavenia v hierarchii v skupine:
- priamo podriadenými členmi R. A. boli M. T., H. N., T. Š. a V. T., ktorí usmerňovali členov, ktorými boli W. F., V. S., W. A., V. Š., V. Š., ďalším priamo podriadeným členom R. A. bol W. V., ktorý bol nadriadený ďalším členom, ktorými boli C. V. a N. B., ktorí usmerňovali ďalších členov, ktorými boli V. W., Q. A., V. A. a Q. M. a činným pre túto časť zločineckej skupiny bol W. V. a M. B.,
- priamo podriadenými členmi J. E. bol F. M., M. E. do jeho úmrtia, C. E.,
- priamo podriadenými členmi V. A. boli T. T. a P. A., ktorý ďalej usmerňoval a bol nadriadeným ďalším členom, ktorými boli T. A., V. A., H. K. a T. X., činnými najmä pre túto časť zločineckej skupiny boli K. B., J. K. a A. Ž.,

T. R. a J. E. boli členmi skupiny od presne nezisteného času najneskôr od roku 1997, Q. T. a V. K. boli členmi skupiny od presne nezisteného času najneskôr od roku 1998, pričom všetci menovaní boli členmi skupiny do dňa 25.09.2012, kedy boli zadržaní J. E., V. K. a Q. H., pričom T. R. priamo zadával úlohy J. E., V. K., Q. T., ako aj V. A., Q. H., Q. A., W. S. do jeho úmrtia dňa XX.XX.XXXX a T. T. a spoločne páchali najzávažnejšie trestné činy najmä proti životu a zdraviu,

- pričom uvedená zločinecká skupina existovala s cieľom získania najmä finančných a iných výhod páchaním rôznej najmä násilnej a majetkovej trestnej činnosti a jej príslušníci boli zoskupení v jednotlivých úrovniach a stupňoch riadenia a organizácie vo vzťahoch nadriadenosti a podriadenosti, dlhodobo koordinovane páchali zločiny, pričom členovia vo vyššom stupni hierarchie skupiny zadávali členom z nižších stupňov hierarchie pokyny k páchaniu trestných činov, určovali spôsoby ich vykonania, vydávali súhlasy s páchaním konkrétnych trestných činov, od nižšie postavených členov skupiny preberali nezákonne získané finančné prostriedky, s časťou ktorých financovali činnosť skupiny a niektorých členov zločineckej skupiny,

2. V. K. v presne nezistenom čase začiatkom roka 1998, ktorý vtedy pôsobil na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni v skupine osôb vykonávajúcej trestnú činnosť prezývanej „Č.“ pôsobiacej v A. A. a okolí, z dôvodu, že poškodený V. W., nar. XX. Q. XXXX, patriaci do tejto skupiny bol na úteku a bolo po ňom vyhlásené pátranie, čo ťažko znášal a mal vedomosti o trestnej činnosti V. K. a začal byť preto nespoľahlivý, prostredníctvom P. P. oslovil J. R. a W. S. s požiadavkou na likvidáciu poškodeného, s čím títo súhlasili a následne kontaktovali T. R., ktorý z popísaných dôvodov naplánoval, zorganizoval a rozdelil úlohy páchatelom súvisiace s usmrtením poškodeného a v presne nezistenom čase v období mesiacov apríl až máj roku 1998 P. P. priviezol na čerpaciu stanicu pohonných hmôt v A. poškodeného pod zámienkou, že bude zmenené miesto jeho bývania a budú oslavovať, následne si poškodený presadol do vozidla, v ktorom boli T. R., J. R. a W. S. a odviezli ho do chatovej osady rekreačného strediska B. Q. v katastrálnom území B. na chatu súpisné č. XXX na parcele č. XXXX, ktorú zabezpečil na tento účel V. A., kde ich čakal J. E., V. A. a Q. A., ktorí boli T. R. vopred inštruovaní o svojich úlohách pri usmrtení poškodeného, po zvitani a po vstupe do chaty jedna z osôb poškodenému do pohára s liehovinou naliala rohynol, ktorým ho omámili, následne ho povalili na zem na chrbát a J. E. mu na ústa priložil handru, cez ktorú mu postupne lial do úst chemickú látku chloroform až pokiaľ poškodený nejavil známky života, potom W. S., ktorý zabezpečil náradie na kopanie, odviezol J. E., Q. A. a J. R. na miesto v poli v katastrálnom území obce M. X. na parcelu č. XXXX, kde títo vykopali jamu a približne po hodine priviezol W. S. zviazané telo poškodeného, ktoré uložili do vykopanej jamy a jamu s poškodeným následne zeminou zahrabali, čím konaním páchatelov bola priamo zapríčinená smrť poškodeného,

3. T. R. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného Ing. Z. F., nar. XX. Q. XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a zadal úlohy Q. T., Q. H. a Q. A., pričom Q. H. zistil, že poškodený navštevuje areál tenisových kurtov v A. na D. W. a T. R., Q. H. a Q. A. sa v presne nezistený deň pred 9. májom 1998 dostavili k areálu tenisových kurtov v A. na D. W., kde T. R. s Q. H. obhliadli predmetné miesto a zistili, ako vyzerá vstup do areálu tenisových kurtov a následne T. R. rozhodol, že sa tam usmrtenie poškodeného uskutoční a vykoná sa nastražením výbušniny pod betónové tvárnice vedúce od začiatku vstupu do areálu tenisových kurtov a určil, že výbušnina sa iniciuje v čase, keď bude uvedený areál poškodený opúšťať, následne ďalší deň pred 9. májom 1998 sa T. R., Q. T., Q. H. a Q. A. dostavili vo večerných hodinách po uzatvorení uvedeného areálu tenisových kurtov k tomuto areálu a Q. H. a Q. A. dostali od T. R. úlohu, aby zabezpečovali okolie a informovali T. R. a Q. T. o prípadnom pohybe osôb v okolí areálu, čo prostredníctvom vysieláčiek vykonávali, každý na druhej strane ulice D. W. smerom od vstupu do areálu, kde predstierali, že venčia svojich psov, ktorých si na ten účel vzali so sebou, T. R. a Q. T. si zabezpečili a so sebou priniesli trhavinu trinitrotolúen s hmotnosťou približne 8 až 10 kg, ktorú zakopali pod betónové tvárnice hneď za vstupnou brámkou do areálu smerom k vstupnej bránke oplotených antukových tenisových kurtov asi 50 cm od povrchu roviny zeme, túto trhavinu opatrili zariadením usposobeným k iniciácii nálože na diaľku a následne po ohlásení ukončenia nastraženia nálože T. R. prostredníctvom vysielacky Q. H. a Q. A., všetci svoje miesta opustili, dňa 9. mája 1998 v obedňajších hodinách sa k blízkosti areálu predmetných tenisových kurtov v A. na D. W. dostavili T. R., Q. T., Q. H. a Q. A., kde Q. H. sledoval príchod poškodeného zo zástavky električiek pri ich obratisku D. W., odkiaľ mal výhľad na príchodiu ulicu D. W. k areálu tenisových kurtov, Q. T. s Q. A. čakali vo vozidle na parkovisku asi

200 metrov od križovatky E. N. B. a ulice D. W., pričom Q. T. mal pri sebe pripravené zariadenie na diaľkovú aktiváciu uloženej trhaviny, T. R. čakal vo vozidle v záhradkárskej oblasti pri jazere D. W., v čase približne o 19:00 hod. prichádzal poškodený v motorovom vozidle Mercedes SL 600, čierny kabriolet, evidenčné číslo: A. XX-XX, k areálu tenisových kurtov, Q. H. zatelefonoval túto skutočnosť Q. A., ktorý z vozidla, v ktorom čakal s Q. T. vybral bicykel, s ktorým sa Q. T. presunul k areálu tenisových kurtov v A. na ulicu D. W., kde dňa 9. mája 1998 v čase o 19:40 hod., keď poškodený pešo vychádzal z areálu a prechádzal ponad miesto uloženej trhaviny, túto diaľkovým ovládaním inicioval, čím došlo k enormnému výbuchu, ktorý poškodenému spôsobil mnohonásobnú devastáciu a rozčlenenie trupu, vnútorných orgánov, hlavy a končatín poškodeného, pričom časti tela poškodeného boli rozmetané do značného okolia miesta výbuchu, čím bola bezprostredne spôsobená smrť poškodeného, pričom bolo vydaných minimálne 7 prítomných osôb nachádzajúcich sa v tom čase v uvedenom areáli v blízkosti miesta výbuchu do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví a zároveň účinkami výbuchu bolo spôsobené zranenie tam prítomnej poškodenej V. S., nar. XX. N. XXXX a poškodenie pred areálom zaparkovaných osobných motorových vozidiel, Q. T. následne z miesta činu unikol na miesto, kde ho čakal T. R. a odtiaľ odišli,

4. v presne nezistenom čase v období od 9. mája 1998 do 6. júna 1998 T. R. rozhodol o usmrtení poškodeného P. S., nar. X. P. XXXX, nakoľko poškodený začal preberať aktivity po smrti Z. F. a považoval ho za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť, v ktorej poškodený začal mať dominantné postavenie, T. R. touto činnosťou poveril J. R. a P. K., s ktorými sa najskôr v presne nezistenom čase v období mesiacov apríl a jún 1998 opakovane v priestoroch kultúrneho zariadenia A. v Č. T. v A. na ulici B. X/a stretol V. K. a prezentoval im potrebu odstrániť poškodeného, ktorý im uviedol, že poškodený sa pridáva na nesprávnu stranu, k nesprávnym ľuďom a preto je ho potrebné usmrtiť, kde túto požiadavku opakoval viac krát pri rozdielnych stretnutiach s presvedčaním, že s odstránením poškodeného určite súhlasí aj V. Č., P. K. a J. R. súhlasili, že usmrtia poškodeného, pričom spôsob vykonania činu naplánoval T. R. a následne P. K. a J. R. sa dňa 6. júna 1998 v blízkosti hotela E. Q. v A. na F. ulici XX stretli s poškodeným a v nočných hodinách sa presunuli do baru „T. E.“ v A. na Q. ulici, s ktorým tu zotrvali do skorých ranných hodín dňa 7. júna 1998 a následne spoločne odišli na motorovom vozidle, s ktorým sa presúvali po štátnej ceste vedúcej z obce J. W. F. smerom k rázcestiu A. - B., pričom vo vzdialenosti 145 metrov od uvedeného rázcestia z dôvodu vykonania malej potreby dňa 7. júna 1998 v čase o 02:15 hod. zastali, J. R. a P. K. vystúpili z vozidla za poškodeným a následne opakovanými výstrelmi z malej vzdialenosti J. R. revolverom kal. 38 Špecial a P. K. zo samonabíjacej zbrane kal. 7,65 mm, zasiahli poškodeného do oblasti hlavy, krku, trupu a ľavej hornej končatiny najmenej šesťkrát a spôsobili mu poranenia hlavy, mozgu, krku a ľavej hornej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo jeho smrť, po čom ho zosunuli do priekopy vedľa cesty a odišli na neznáme miesto, začo bola P. K. a J. R. vyplatená V. K. odmena vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 eur), ktoré v A. pred A. prevzal J. R.,

5. T. R. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného T. F., nar. XX. P. XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a v súvislosti s tým zadával úlohy Q. T., J. E., Q. H. a Q. A., zároveň zabezpečil informáciu, že T. F. chodí pre svoje dcéry na F. F. v A. k svojej bývalej manželke a v presne nezistenom čase pred dňom 4. októbra 1998 dal úlohu Q. H. a Q. A., aby vykonali pri bydlisku bývalej manželky T. F., s ktorou nežil v spoločnej domácnosti, jeho sledovanie, Q. H. a Q. A. vykonávali v období dvoch až troch týždňov sledovanie z vozidla zn. Škoda 1203 šedej farby, evidenčné číslo: F. XX-XX, ktoré pristavili v A. pri križovatke vyústenia slepej ulice W., kde v dome vo vchode s popisným č. XX bývala bývalá manželka T. A. F. a počas sledovania zistili, že T. F. chodí na uvedenú adresu pre svoje dcéry, ktoré dováža aj naspäť, zároveň zistili s akými jazdí motorovými vozidlami a že chodí s ďalšou osobou, ktorá mu vykonáva fyzickú ochranu, T. R. zistil, že dňa 4. októbra 1998 večer privezie T. F. deti bývalej manželke a rozhodol, že uvedené vozidlo Škoda 1203 sa odparkuje pred dom, kde býva bývalá manželka a že vo vozidle budú schovaní strelci, následne Q. A. dňa 4. októbra 1998 v čase približne medzi 12:00 až 13:00 hod. pristavil vozidlo zn. Škoda 1203 na slepú ulicu W. na úrovni medzi vchodmi do domu popisné č. XX a XX, pričom ju zaparkoval v kolmnom státi zadnou časťou smerom k uvedenému domu a z miesta odišiel pešo na ďalšiu ulicu, odkiaľ ho odviezol Q. H., následne v rovnaký deň sa spolu stretli T. R., Q. T., J. E., Q. H., Q. A., V. A. a M. E., T. R. rozdelil úlohy tak, že Q. A. bude sledovať príjazd T. F., M. E. dovezie strelcov Q. T. a J. E. k vozidlu zn. Škoda 1203, ktorí do vozidla nastúpia a budú čakať na príchod T. F. a po vykonaní skutku

toto vozidlo podpália a strelcov odvezie z miesta činu V. A., následne v uvedený deň Q. A. čakal pri prístupovej ceste na sídlisko F. F. na križovatke ulíc K. a V. pri reštaurácii K., odkiaľ telefonicky zahlásil Q. T. a J. E., ktorí už čakali v uvedenom vozidle zn. Škoda 1203, prejazd T. F. s ochrankárom, po príjazde T. F. a V. H., nar. XX. N. XXXX, na W. ulicu a po odovzdaní detí T. F., ktoré prišli s nimi, dňa 4. októbra 1998 v čase o 19:40 hod., keď T. F. sedel ako vodič vo vozidle zn. Mercedes S 600 čiernej farby, evidenčné číslo: A-XXXAO, ktoré stálo na ceste na úrovni medzi vchodmi do domu s popisnými č. XX a XX a V. H. si išiel sadnúť do vozidla ako spolujazdec, prišiel Q. T. do presne nezistenej vzdialenosti od ľavej strany vozidla na úroveň vodiča, zároveň J. E. prišiel do presne nezistenej vzdialenosti za uvedené vozidlo a Q. T. samopalom nezistenej značky a J. E. samopalom zn. Pletter 91, kal. 9 mm Luger, bez výrobného čísla, opatreným tlmičom hluku, vystrelili na poškodených T. F. a V. H. spolu minimálne 37-krát, pričom T. F. zasiahli spolu 19-timi strelami a spôsobili mu tak 27 strelných defektov a mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku a ľavej hornej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo jeho smrť a V. H. zasiahli spolu 7-mimi strelami a spôsobili mu tak 11 strelných defektov a mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka a pravej dolnej končatiny, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo jeho smrť, vo vozidle zn. Škoda 1203 Q. T. pripravený nástražný výbušný systém pre zahladenie stôp, zložený z plastovej nádoby s benzínom a iniciátorom - dvomi kusmi elektrických priemyselných rozbušiek a s oneskorovacím prvkom aktivácie, aktivoval s nastavenou aktiváciou po 135 sekundách, J. E. a Q. T. následne prebehli na V. ulicu, kde nasadli do vopred zabezpečeného odcudzeného vozidla zn. Audi 80 opatreného odcudzenými tabuľkami s evidenčným číslom A. XX-XX, kde ako vodič čakal V. A., ktorý ich odviezol z okolia miesta činu,

6. T. R. naplánoval vykonanie usmrtenia poškodeného F. S., nar. XX. Q. XXXX, ktorého považoval za riadiacu osobu konkurenčnej skupiny páchajúcej trestnú činnosť a v súvislosti s tým zadával úlohy Q. T. a Q. A., Q. A. dal úlohu, aby sledoval poškodeného, čo začal Q. A. vykonávať v W. na ulici D. v mieste, kde bolo zistené, že poškodený býva, počas vykonávania sledovania s vozidlom zn. Škoda Felicia dňa 20. mája 1999 Q. A. zistil, že poškodený prišiel s vozidlom zn. Mercedes CL striebornej farby, ktoré používal do K. F. v W. k hotelu J., túto informáciu poskytol T. R., Q. A. sa následne stretol pri W. N. v W. s T. R., Q. T. a W. S., ktorí prišli na vozidle zn. VW Golf VR6, T. R. určil, aby Q. A. odviezol svoje auto, ktoré Q. A. odviezol a zaparkoval v W. na E. ulici, kde si prisadol do vozidla Golf VR6 a všetci sa vozidlom presunuli k hotelu J., kde stálo vozidlo poškodeného a presunuli sa približne 500 metrov naspäť, kde Q. A. dostal vysielачku a T. R. povedal, aby nahlásil prechod poškodeného okolo neho, následne Q. A. vystúpil z vozidla a schoval sa mimo cesty a W. S. ako vodič, Q. T. na prednom sedadle spolujazdca a T. R. na zadnom sedadle s vozidlom odišli po ceste K. F. približne ďalších 200 metrov naspäť od hotelu J., kde boli pripravení Q. T. a T. R. so samopalmi na vykonanie usmrtenia poškodeného, následne prejazd vozidla poškodeného Q. A. nahlásil do vysielачky a bežal smerom za vozidlom poškodeného, po 200 metroch ho čakali W. S., Q. T. a T. R. s vozidlom VW Golf, Q. A. nastúpil do vozidla, kde mu uviedli, že nestrieľali, lebo mal pri sebe frajerku a presúvali sa smerom k miestu bydliska poškodeného, kde cestou Q. A. vystúpil a W. S. ako vodič spolu s Q. T. a T. R. prišli s vozidlom do blízkosti miesta bydliska poškodeného, kde T. R. a Q. T. vystúpili z vozidla a vyčkali na príjazd poškodeného a potom ako poškodený zaparkoval vozidlo v W. na D. ulici, vystúpil a išiel v čase o 01:26 hod. dňa 21. mája 1999 okolo vchodu do domu s popisným č. XX sa pokúsil T. R. strieľať na poškodeného zo samopalu, ktorý sa zasekol a Q. T. vystrelil zo samopalu zozadu na poškodeného minimálne 6-krát, pričom ho zasiahol 4 strelami, následkom čoho poškodený spadol na zem a následne Q. T. prišiel bližšie k ležiacemu poškodenému a strelil poškodenému do hlavy a následne sa T. R. a Q. T. presunuli do vozidla VW Golf VR6 a s W. S. z okolia mesta činu ušli a poškodenému tak bolo spôsobených 9 strelných defektov a poranenia hlavy, mozgu a končatín, čím došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo dňa 21. mája 1999 o 11:45 hod. v nemocnici jeho smrť,

7. V.C.. v presne nezistenom čase v období mesiacov júl a august roku 1999 v reštaurácii C. v A. na ulici W. S. V. č. X zadal požiadavku W. S. a J. E. na vykonanie vraždy poškodeného Ing. T. F., nar. X. N. XXXX, za poskytnutie finančnej odmeny vo výške najmenej 2.000.000,- SKK (64.254,96 eur) za jej splnenie, a následne T. R. s J. E. naplánovali jej vykonanie, pričom T. R. stanovil a odsúhlasil úlohy ďalších osôb, ktoré sa zúčastnia na vykonaní usmrtenia poškodeného, určil strelcov Q. T. a Q. H. a dal úlohu na zabezpečenie garáže F. M., kde V. A. umiestni odcudzené motorové vozidlo, ktoré sa použije

pri vykonaní činu, a na zabezpečenie chaty pre následné ukrytie, po zabezpečení garáže na A. E. v V. a chaty v T. F. M., na čo poskytol finančné prostriedky T. R., V. A. zabezpečil odcudzené motorové vozidlo zn. Škoda Octavia modrej farby, ktoré doviezol do pripravenej garáže spolu s pripravenými ďalšími tabuľkami s bratislavskými evidenčnými číslami, dňa 20. októbra 1999 okolo 19:00 hod. priviezol V. K. k uvedenej garáži V. A., ktorý presadol ako vodič do uvedeného vozidla v garáži, s ktorým odišiel s vymenenými tabuľkami s bratislavskými evidenčnými číslami do A., následne V. A. doviezol Q. T. a Q. H. do blízkosti A. ulice č. XX, J. E. a W. S. vykonávali v okolí A. ulice zisťovanie prítomnosti poškodeného a následné istenie Q. T. a Q. H., pričom dňa 20. októbra 1999 v čase o 20:15 hod. Q. T. a Q. H. usmrtili poškodeného tým spôsobom, že vystúpili z motorového vozidla a na poškodeného, ktorý vyšiel na A. ulicu v A. a kráčal k ľavým predným dverám svojho vozidla zn. Mercedes ML430, evidenčné číslo A-XXXCZ, zozadu vystrelili spolu minimálne 19-krát, Q. T. najmenej 12 krát tesne za sebou zo zbrane kalibru 7,65 mm a Q. H. najmenej 2 krát zo zbrane kalibru 9 mm, ktorú si vzal z vozidla, pričom poškodeného zasiahli spolu 19-timi strelami a spôsobili mu 32 strelných defektov, v mozgovej časti hlavy v počte štyri, v tvárovej časti hlavy v počte štyri, v časti hrudníka a pliec v počte osem, brucha v počte tri, chrbta v počte deväť, pravej hornej končatiny v počte dve, ľavej hornej končatiny v počte dve a zapríčinili mu tak mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka, brucha a horných končatín, pričom došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo smrť poškodeného, následne z miesta činu ušli, vozidlo Škoda Octavia V. A. následne dňa 21. októbra 1999 v čase približne o 03:15 hod. doviezol spolu so zbraňami naspäť do uvedenej garáže, pričom pre koordináciu ukrytia vozidla komunikoval s F. M. prostredníctvom telefonov s neregistrovanými SIM kartami, ktoré vopred zadovážil, časť finančných prostriedkov za spáchanie skutku odovzdal T. R. osobám, ktoré sa zúčastnili na skutku krátko po jeho spáchaní, pričom finančné prostriedky mu poskytol V.C.,

8. T. R. v úmysle uľahčiť prinútenie prevádzkovateľov taxislužby v W. proti ich vôli pravidelne poskytovať finančné plnenia pre zločineckú skupinu označovanú „B.“ za služby ochrany dal v objekte H.P. v A. na V. R. č. XX v presne nezistený deň pred dňom 25. júna 2008 pokyn Q. W., aby vybral osobu taxikára v W., ktorý najviac protestuje proti platbám zločineckej skupine a aby tejto osobe bola spôsobená ťažká ujma na zdraví, Q. W. vybral miesto na spáchanie trestného činu a osobu taxikára, zistil vozidlo na akom jazdí a aké používa telefónne číslo, zabezpečil bejzbalovú palicu, prepravku na potraviny zelenej farby a neregistrovanú SIM kartu do mobilného telefónu na telefónne číslo XXXX XXX XXX a s V. Q. zabezpečili dvoch ďalších doposiaľ neznámych páchatel'ov na vykonanie útoku na osobu taxikára, dňa 25. júna 2008 pred časom 22:50 hod. sa Q. W. stretol v W. s uvedenými ďalšími dvoma neznámymi páchatel'ami a určil im, že majú úplne rozbiť taxikára, uviedol im informácie k osobe taxikára a odovzdal bejzbalovú palicu a prepravku na potraviny a preddavok hotovosti vo výške 5.000,- SKK (165,97 eur) a uvedení dvaja neznámi páchatelia prišli na miesto určené na spáchanie skutku v W. pri bývalej W. R., V. Q. a H. R. potom z iného miesta kontrolovali prístupovú cestu, následne si uvedení neznámi páchatelia prostredníctvom obdržanej SIM karty privolali vozidlo taxislužby pred bývalú W. R. v W., kde po príjazde vozidla taxislužby dňa 25. júna 2008 v čase okolo 22:50 hod. jeden z páchatel'ov požiadal vodiča taxislužby - poškodeného S. S., nar. XX. Q. XXXX, aby mu pomohol naložiť prepravku na potraviny do vozidla, načo poškodený vystúpil z vozidla a podišiel smerom k páchatel'ovi a v tom z blízkeho lesa vybehol druhý páchatel' s bejzbalovou palicou, poškodený sa pokúšal ukryť vo vozidle, pričom páchatel' napadol poškodeného tak, že pootvoril dvere a s bejzbalovou palicou udieral poškodeného po celom tele a následne za nohu vytiahol poškodeného z vozidla a s bejzbalovou palicou mu udieral do hlavy a hovoril, že to má za šéfa, pričom sa poškodený pokúšal brániť proti útokom, zatiaľ čo druhý páchatel' poškodenému odcudzil z vozidla mobilný telefón zn. SE T610, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX a následne páchatelia z miesta činu ušli a poškodenému spôsobili zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie s 9-dňovou práceneschopnosťou a škodu vo výške 331,94 eur, následne Q. W. v A. na Z. ulici na čerpacej stanici OMV v smere na W. V. odovzdal uvedeným dvom neznámym páchatel'om zvyšnú hotovosť 5.000,- SKK (165,97 eur) za vykonanie skutku a neskôr Q. W. a V. Q. oznámili T. R. vykonanie zadaného skutku a T. R. odovzdal Q. W. hotovosť 10.000,- SKK (331,94 eur) na pokrytie nákladov za vykonanie útoku,

9. T. D. a Q. W. v presne nezistený deň začiatkom decembra roku 2009 v reštaurácii E. v A. na A. ulici s úmyslom obohatiť sa o finančnú hotovosť 7.000,- eur od poškodeného V. A., nar. XX. B. XXXX, tohto uviedli do omylu, že za predmetnú sumu mu zariadia vrátenie jeho vozidla Audi Q7, evidenčné

číslo: X.-XXXCE, ktoré bolo odcudzené dňa 30. novembra 2009 a predstierali, že to vedia zabezpečiť, v ten istý deň sa T. D. a Q. W. stretli v priestoroch objektu H.P. v A. na V. R. XX s T. R., ktorý súhlasil s vykonaním trestného činu a určil, aby od poškodeného získali finančné prostriedky a následne sa s ním dohodli na domnelom mieste mimo A. k prevzatíu vozidla, kde by nesplnil fiktívnu podmienku odovzdania vozidla, na základe jej údajného nesplnenia vozidlo neodovzdajú a peniaze si ponechajú a rozdelia, a nato sa prostredníctvom osoby N. D. dohodli, že poškodený im odovzdá finančnú hotovosť v areáli obchodného centra W. E. E. v A. na M. ulici č. XXX a vozidlo si potom prevezme pri obchodnom centre V. v N. a následne v presne nezistenom čase Q. W. a T. D. v areáli obchodného centra W. E. E. prevzali hotovosť vo výške 7.000,- eur, od osoby N. D., ktorému ju vydal poškodený k odovzdaniu a túto hotovosť si T. D., Q. W. a T. R. rozdelili a spôsobili tak na majetku poškodeného škodu 7.000,- eur.

Za to prvostupňový súd obvinenému T. R. uložil podľa § 219 ods. 2, § 35 ods. 1 a § 29 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 výnimočný úhrnný trest odňatia slobody na doživotie, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 39a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 do tretej nápravno-výchovnej skupiny, podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 52 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. novembra 2000 stal štát. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) bol obvinený T. R. povinný spoločne a nerozdielne (s P. K.) uhradiť poškodenej P. S. škodu vo výške 3.922,20 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur, spoločne a nerozdielne (s Q. T., J. E. a V. A.) poškodenej M. F. nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur a poškodenému Ing. C. F. nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur a samostatne uhradiť poškodenému V. A. škodu vo výške 7.000,- eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. boli poškodení P. S., M. F. a Ing. C. F. so zvyškom nárokov na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal obvinený T. R. odvolanie (ako aj obvinení J. E., V. A., P. K. a Q. T., prokurátor a poškodení M. F. a Ing. C. F.), o ktorých bolo rozhodnuté (po predošlom vylúčení veci obvineného Q. T. zo spoločného konania podľa § 21 ods. 1 Tr. por.) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej „Najvyšší súd“) z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018, tým spôsobom, že v bode I. podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. f), ods. 3 Tr. por. bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený v časti výroku o vine a vo výroku o treste týkajúcich sa obvineného P. K. a vo výroku o náhrade škody vzťahujúcom sa na poškodenú P. S., v bode II. podľa § 322 ods. 3 Tr. por. Najvyšší súd sám rozhodol v zrušenej časti ohľadom viny a trestu obvineného P. K., ako aj podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému T. R. uložil spoločne a nerozdielne (s P. K.) nahradiť poškodenej P. S. škodu vo výške 1.161,08 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur, pričom podľa § 288 ods. 2 Tr. por. túto poškodenú so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces a v bode III. podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolania prokurátora, obvinených J. E. a V. A. a poškodených M. F. a Ing. C. F.. Tento rozsudok odvolacieho súdu prevzal obvinený T. R. 7. augusta 2018 a jeho obhajca 8. augusta 2018.

Pre úplnosť treba uviesť, že išlo v poradí o tretie meritórne rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu, pričom ohľadom dovolateľa T. R. bolo

- prvýkrát o obžalobe meritórne rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. marca 2016, č. k. BB-3T/32/2014-13655 (senátom v zložení JUDr. Jozef Šutka, JUDr. Ján Hrubala a JUDr. Ján Giertli), ktorý bol na základe aj odvolania obvineného T. R. podľa § 316 ods. 3 písm. a), písm. c) Tr. por. a § 324 Tr. por. zrušený uznesením Najvyššieho súdu zo 6. februára 2017, sp. zn. 4 To 6/2016 (senátom v zložení JUDr. Štefan Harabin, JUDr. Martin Piovarsky a JUDr. Pavol Farkaš), a vec bola vrátená prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol s tým, že podľa § 325 Tr. por. bolo nariadené, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu; na základe návrhu predsedu Špecializovaného trestného súdu na odňatie a prikázanie veci inému súdu podľa § 23 Tr. por. bolo uznesením Najvyššieho súdu z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017 (senátom v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Szabo) rozhodnuté, že v bode I. sudcovia senátu 3T Špecializovaného trestného súdu, pracovisko

Banská Bystrica, nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného T. R. a spol. sp. zn. BB-3T/32/2014 a v bode II. že trestná vec obvineného T. R. a spol. sp. zn. BB-3T/32/2014 sa Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica neodníma;

- druhýkrát o obžalobe meritórne rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 20. apríla 2017, č. k. BB-3T/32/2014-14442 (senátom v zložení JUDr. Jozef Šutka, JUDr. Ján Hrubala a JUDr. Ján Giertli), ktorý bol na základe aj odvolania obvineného T. R. podľa § 316 ods. 3 písm. a), písm. c) Tr. por. a § 324 Tr. por. zrušený uznesením Najvyššieho súdu zo 7. júla 2017, sp. zn. 4 To 2/2017 (senátom v zložení JUDr. Štefan Harabin, JUDr. Martin Piovarsky a JUDr. Pavol Farkaš) s tým, že podľa § 325 Tr. por., § 23 ods. 2 Tr. por. a § 91 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa trestná vec sp. zn. BB-3T/32/2014 odníma Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica a prikazuje sa Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol; následne bola táto trestná vec obvineného T. R. zaevidovaná na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017; na základe návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR na odňatie a prikázanie veci inému súdu podľa § 23 Tr. por. bolo uznesením Najvyššieho súdu z 18. októbra 2017, sp. zn. 5 Ndt 19/2017 (senátom v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Szabo) rozhodnuté, že trestná vec obvineného T. R. a spol. vedená na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017 sa tomuto súdu odníma a prikazuje sa Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica.

Proti rozsudku Najvyššieho súdu z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018, podal obvinený T. R. dovolanie vo svoj prospech prostredníctvom obhajcov Mgr. Mareka Paru a JUDr. Michala Mandzáka podaním urobeným elektronickými prostriedkami z 11. júna 2021, doručeným 15. júna 2021 (č. l. 16450-16519c), v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Najvyššieho súdu z 13. júna 2018, sp. zn. 4 To 1/2018, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) Tr. por., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. novembra 2017, č. k. BB-3T/32/2014-15476, a podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. prikázal trestnú vec na prerokovanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Dovolateľ po zrekapitulovaní priebehu súdneho konania v prvej časti dovolania k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. (dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania) uviedol, že sudcovia Špecializovaného trestného súdu, ktorí rozhodovali vo veci, mali byť z konania a rozhodovania vylúčení pre ich zaujatosť, keďže schvaľovali dohody o vine a treste so spolupracujúcimi obvinenými, resp. prijímali vyhlásenie o vine jedného zo spoluobvinených a v tomto ohľade poukázal na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“) vo veciach C-377/18 a C-709/18, prijaté sťažnosti ESLP v trestných veciach W. Muchu proti Slovenskej republike a F. Krátkeho proti Slovenskej republike. Zároveň sa nestotožnil so zjednocujúcim stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu z 5. apríla 2017, sp. zn. Tpj 11/2017 (S 15/2017), kde nebola na zasadnutí umožnená účasť obhajcovi dovolateľa, a zákonom č. 321/2018 Z. z. (ktorým sa v nadväznosti na dané zjednocujúce stanovisko menili okrem iného aj § 31 ods. 3, § 232 ods. 8 a § 238 ods. 3 Tr. por.) s poukázaním, že sú v rozpore s účelom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní. Právo Európskej únie sa v trestnej veci dovolateľa uplatňovalo, pričom odvolací súd sa so zásadou prednosti a účinnosti práva Európskej únie (s poukazom na rozsudok SD EÚ vo veci C-617/10) nezaoberal, keď výlučne odkazoval na zjednocujúce stanovisko S 15/2017. Najvyšší súd pritom v inej trestnej veci uznesením z 28. septembra 2017, sp. zn. 4 To 3/2016, zrušil rozsudok súdu prvého stupňa s pokynom prejednať vec v inom zložení z dôvodu zásahu do prezumpcie nevinoty v dôsledku skoršieho rozhodovania senátu o inom spoluobvinenom. V súvislosti s týmto rozhodnutím sa senát Špecializovaného trestného súdu obrátil podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na SD EÚ s otázkou, či je možné skorším rozhodovaním o vine jednej osoby (prijatím vyhlásenia o vine) zasiahnuť do prezumpcie nevinoty inej

osoby a obdobnú prejudiciálnu otázku ohľadom schválenej dohody o vine a treste položil Špecializovaný trestný súd Bulharska, pričom SD EÚ prijal vo veciach C-709/18 a C-377/18 záväzné výkladové stanoviská s tým, že uvedenie iných osôb v dohode o vine a treste alebo vo vyhlásení o vine je možné pod podmienkami, že je to nevyhnutné na kvalifikáciu právne zodpovednej osoby, ktorá urobila dohodu alebo vyhlásenie o vine a jasne sa uvedie, že vina druhej osoby nebola zákonným spôsobom preukázaná a bude predmetom samostatného vykonania dokazovania a rozhodovania. Senát Špecializovaného trestného súdu v konaní pod sp. zn. BB-3T/32/2014 zasiahol do práva na nestranného sudcu a prezumpcie neviny, keď prijal vyhlásenie o vine obžalovaného V. K. a schválil viaceré dohody o vine a treste spolupracujúcich obvinených, pričom dovolateľ výslovne uvádza v dovolaní vec sp. zn. BB-3T/19/2014. Odvolací súd sa s absenciou podmienok vyžadovaných SD EÚ nezaoberal a nevysporiadal sa so skutočnosťou, že prvostupňový súd vôbec neuviedol, či zmienky o dovolateľovi v predchádzajúcich rozsudkoch, ako aj pri prijatí vyhlásenia o vine boli nevyhnutné pre právnu kvalifikáciu skutku inej osoby a zároveň, že nebolo nikde uvedené, že vina dovolateľa ešte nebola preukázaná a bude sa o nej len rozhodovať.

Dovolateľ dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu) a súčasne aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. vzhľadom v tom, že po prvom zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu prišlo k zásahu do nezávislosti súdov, predvídateľnosti rozhodnutí a práva na opravný prostriedok tým, že predseda Špecializovaného trestného súdu nemal právomoc podať návrh na odňatie veci Špecializovanému trestnému súdu ani ho podať priamo Najvyššiemu súdu, ale ak vôbec, tak mal byť podaný novému senátu Špecializovaného trestného súdu, ktorý by rozhodol, či sa ním bude zaoberať. Podanie návrhu pritom neiniciovala žiadna procesná strana. Predseda súdu prejedlikoval zaujatosť iných senátov bez toho, aby po pridelení veci náhodným výberom mal možnosť príslušný senát posúdiť a vysporiadať sa s otázkou nestrannosti. Návrh na odňatie veci napadol senátu 5T Najvyššieho súdu pod sp. zn. 5 Ndt 3/2017, ktorý pri rozhodovaní podľa § 23 Tr. por. nemal právomoc samostatným výrokom rozhodnúť o tom, či členovia senátu 3T prvostupňového súdu ako sudcovia sú alebo nie sú vylúčení v dôsledku ich zaujatosti, čo sa ani v návrhu predsedu súdu nepožadovalo a takéto rozhodnutie bolo z pohľadu práva na obhajobu neočakávateľné, prekvapivé a bez možnosti vyjadriť sa či podať opravný prostriedok a bola tým v rozhodovacej praxi súdov vytvorená nezákonná nadstavba na preskúmanie a znegovanie rozhodnutia odvolacieho súdu o vylúčení sudcov senátu prvostupňového súdu. Pokiaľ bola v tomto rozhodnutí súčasne konštatovaná viazanosť senátu 4T v odvolacom konaní v otázke posúdenia existencie, resp. neexistencie dôvodov pre vylúčenie sudcov senátu 3T Špecializovaného trestného súdu rozhodnutím senátu 2T Najvyššieho súdu pod sp. zn. 2 Tost 2/2016, tak opomína, že na základe dovolateľom podanej ústavnej sťažnosti bolo v rámci jej odmietnutia pre nedostatok právomoci Ústavným súdom SR uznesením z 8. júna 2016, č. k. I. ÚS 381/2016-13, konštatované, že v odvolacom konaní je možnosť predmetnú okolnosť napadnúť, inak by ústavný súd nemohol konštatovať absenciu svojej právomoci (ak by po zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o nevyklúčení senátu 3T prvostupňového súdu neexistoval riadny či mimoriadny opravný prostriedok). Vzhľadom k tomu, že proti uzneseniu Najvyššieho súdu z 9. marca 2017, sp. zn. 5 Ndt 3/2017 dovolateľ nemal možnosť podať riadny opravný prostriedok, podal ústavnú sťažnosť, ktorá bola Ústavným súdom SR uznesením zo 14. júna 2017, č. k. I. ÚS 331/2017-15, odmietnutá pre nedostatok právomoci, kde konštatoval, že v ďalších štádiách konania bude možné podať opravný prostriedok. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndt 3/2017 Špecializovaný trestný súd opätovne rozhodol v rovnakom zložení. Následne bol rozsudok Špecializovaného trestného súdu zrušený odvolacím súdom a vec odňatá Špecializovanému trestnému súdu a prikázaná Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Po rozhodnutí o väzbe Krajským súdom v Banskej Bystrici došlo k porušeniu práva na obhajobu, keď návrh na odňatie veci Krajskému súdu v Banskej Bystrici a jej prikázanie Špecializovanému trestnému súdu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR priamo Najvyššiemu súdu, teda na nepríslušnom súde, kde bola opätovne pridelená do senátu 5T pod sp. zn. 5 Ndt 19/2017, ktorý nemohol byť príslušný na rozhodnutie pre podanie návrhu na nepríslušnom súde a proti uzneseniu nepríslušného súdu neexistoval riadny opravný prostriedok. Prokurátor následne 8. septembra 2017 podal návrh správne senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v rozpore so zákonom o návrhu nekonal, nevyžiadal si spis z Najvyššieho súdu, neumožnil obhajobe sa vyjadriť, ale návrh prokurátora priamo postúpil Najvyššiemu súdu k sp. zn. 5

Ndt 19/2017. Senát 5T zároveň v uznesení z 18. októbra 2017, sp. zn. 5Ndt 19/2017 pochybil, keď vec prikázal Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, namiesto všeobecne Špecializovanému trestnému súdu, kde by mohla byť vec zákonne pridelená, pričom nie je ani jasné, ako bola vec pridelená priamo senátu 3T. Postupom Najvyššieho súdu vznikla situácia, že senát 3T Špecializovaného trestného súdu bol súčasne vylúčený odvolacím súdom, ako aj nevylúčený senátom 5T Najvyššieho súdu rozhodujúcim o odňatí a prikázaní veci., resp. taktiež bola vec zároveň odňatá Špecializovanému trestnému súdu odvolacím súdom, ako aj odňatá Krajskému súdu v Banskej Bystrici senátom 5T. Podľa dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné meniť inak, než prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku, a teda Špecializovaný trestný súd, ktorému bola vec odňatá v odvolacom konaní, nemohol konať a určite nie rozhodnutím odvolacieho súdu vylúčený senát 3T, ktorému vec ani nebola rozhodnutím pod sp. zn. 5 Ndt 19/2017 prikázaná. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku uvedenými skutočnosťami vôbec nezaoberal a neposkytol ani len minimálnu odpoveď na relevantné otázky obhajoby. Dovolateľ žiadal v dovolacom konaní preveriť, či obe pridelenia senátu 5T pod sp. zn. 5Ndt 3/2017 a 5 Ndt 19/2017 prešli elektronickým náhodným výberom, k čomu žiada vykonať príslušné dokazovanie a predložiť digitálne stopy tak, aby ich mohol dať posúdiť nezávislým znalcom.

Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. (dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení) uviedol, že 12. januára 2018 napadla vec do senátu 4T Najvyššieho súdu v zložení JUDr. Pavol Farkaš, JUDr. Dana Wänkeová a JUDr. Štefan Harabin, pridelenie veci reflektovalo čl. II bod 6 rozvrhu práce Najvyššieho súdu. Podľa rozvrhu práce Najvyššieho súdu platného v čase nápadu pozostával senát 4T zo štyroch členov, okrem uvedených bol do senátu zaradený aj JUDr. Patrik Príbelský, PhD. V danej situácii výber konkrétnych členov senátu podlieha v zmysle čl. III bod 2 rozvrhu práce (podľa ktorého ak je do senátu, ktorý vec procesne prejednáva ako trojčlenný, pridelených viacero sudcov, riadiaci predseda senátu zároveň určí zloženie senátu; riadiaci predseda senátu môže opatrením vopred určiť spôsob, ktorým sa riadi zloženie senátu vo veciach, ktoré budú v budúcom období do senátu pridelené) rozhodnutiu riadiaceho predsedu senátu, ktorým bol JUDr. Pavol Farkaš. Rozvrh práce však neurčuje pravidlá, na základe ktorých dochádza k výberu konkrétnych členov senátu rozhodujúcich o veci. Súčasťou rozvrhu práce takisto nie je opatrenie riadiaceho predsedu senátu 4T, ktoré by účastníkovi konania špecifikovalo, na podklade akých kritérií vybral zostávajúcich dvoch členov senátu, a teda výber bol uskutočnený bez vopred stanovených, transparentných pravidiel, na základe jeho vlastného uváženia. Rozhodnutie riadiaceho predsedu senátu je nepreskúmateľné pre absenciu odôvodnenia a nebolo obhajobe ani doručené, resp. oznámené. K nutnosti vopred stanovených transparentných pravidiel, ktoré sú dostupné, určité a zrozumiteľné pre účastníkov konania a verejnosť pri určovaní zákonného sudcu poukázal dovolateľ na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 1589/13, III. ÚS 200/98 a I. ÚS 2769/15, nález Ústavného súdu SR z 28. januára 2021, sp. zn. III. ÚS 287/2020 a rozsudok EŠLP vo veci DMD Group, a. s. proti Slovenskej republike z 5. októbra 2010 s tým, že z dôvodu netransparentnosti a náhodilosti daného Rozvrhu práce Najvyššieho súdu na rok 2018 bol senát 4T kreovaný výlučne na základe svojvôle riadiaceho predsedu senátu, bez vopred stanovených a jasných pravidiel, čím došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu.

K dovolaniu sa vyjadrili poškodení Ing. C. F. a M. F. písomným podaním z 26. júla 2021, doručeným 28. júla 2021 (č. l. 16521), podľa ktorého v celom rozsahu nesúhlasia s podaným dovolaním obvineného s tým, že považujú rozsudok Špecializovaného trestného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu za vecne správny.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 27. augusta 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 2 Tdov pod hore uvedenou spisovou značkou, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu na rok 2021 účinného v čase nápadu veci rozhoduje v zložení JUDr. Peter Hatala, JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Jana Serbová (v súčasnosti JUDr. Jana Kostolanská), JUDr. Pavol Farkaš a JUDr. Martin Piovartsy (stáli členovia senátu) a JUDr. Peter Štíft (náhradný člen senátu), pričom JUDr. Hatala, JUDr. Kliment, JUDr. Farkaš a JUDr. Piovartsy boli z rozhodovania o dovolaní vylúčení zo zákona, keďže sa v prejednávanej veci v pôvodnom konaní zúčastnili na rozhodovaní ohľadom dovolaním napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu, resp. v merite

veci alebo rozhodovali v konaní o tej istej otázke, ktorá je predmetom dovolania (odňatie veci Krajskému súdu v Banskej Bystrici a jej prikázanie Špecializovanému trestnému súdu - uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndt 3/2017 a 5 Ndt 19/2017), pričom navyše JUDr. Hatala a JUDr. Piovartsy už nie sú sudcami Najvyššieho súdu. Vzhľadom na uvedené boli zvyšní traja členovia senátu 2 TdoV podľa čl. X ods. 5 prvá veta, čl. XVI ods. 4, ods. 5 a osobitnej časti (vec s koncovým číslom „0“) daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu nahradení členmi zastupujúceho senátu 1 TdoV JUDr. Františkom Moznerom, JUDr. Martinom Bargelom a JUDr. Patrikom Príbelským, PhD. (JUDr. Dana Wänkeová a JUDr. Peter Paluda boli z rozhodovania o dovolaní vylúčení zo zákona, keďže sa v prejednávanej veci v pôvodnom konaní zúčastnili na rozhodovaní ohľadom dovolaním napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu, resp. rozhodovali v konaní o tej istej otázke, ktorá je predmetom dovolania - o námietke zaujatosti voči senátu prvostupňového súdu v sťažnostnom konaní - uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 2/2016, resp. JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M. už nie je sudkyňou Najvyššieho súdu).

Po predložení spisu bolo vyjadrenie k dovolaniu od poškodených Ing. C. F. a M. F. zaslané dovolacím súdom na vedomie obvinenému, jeho obhajcom a prokurátorovi, keďže to neurobil prvostupňový súd.

V rámci predbežného preskúmania dovolania predseda senátu dovolacieho súdu vykonal viaceré úkony.

Predseda senátu dovolacieho súdu písomnou žiadosťou z 1. decembra 2022 (č. l. 16572) požiadal riadiaceho predsedu senátu 4T JUDr. Pavla Farkaša o písomné vyjadrenie k spôsobu určenia zloženia senátu odvolacieho súdu vzhľadom k tomu, že podľa daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu boli v tom čase do senátu 4T zaradení štyria sudcovia.

Podľa vyjadrenia riadiaceho predsedu senátu 4T JUDr. Pavla Farkaša z 22. decembra 2022, doručeného 12. januára 2023 (č. l. 16573-16574) boli JUDr. Pavol Farkaš a JUDr. Štefan Harabin činní už v predošlom konaní v danej veci pod sp. zn. 4 To 6/2016 a ako sudkyňi spravodajkyňi bola daná vec pridelená riadiacim predsedom senátu členke senátu JUDr. Dane Wänkeovej vzhľadom na aktuálny stav vybavovania vecí v oddeleniach sudcov daného senátu, keď táto sudkyňa mala najmenej neskončených vecí a bolo zohľadnené aj poradie jej zaradenia vo vtedy platnom rozvrhu práce, keď bola zaradená na tretie miesto za JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina s tým, že v zmysle čl. III ods. 2 rozvrhu práce Najvyššieho súdu platného v čase nápadu veci nebol vopred určený spôsob, ktorým sa riadi zloženie senátu vo veciach do senátu prideľovaných a pri kreovaní zloženia senátu riadiaci predseda senátu postupoval podľa objektívnych kritérií uplatňovaných pri riadení práce senátu sledujúc výlučne vykonanie čo možno najrýchlejšieho odvolacieho konania a rozhodnutia.

Následne bolo vyjadrenie JUDr. Pavla Farkaša zaslané na vyjadrenie obvinenému, jeho obhajcom a prokurátorovi, pričom sa k nemu vyjadril obvinený prostredníctvom obhajcu Mgr. Mareka Paru podaním z 27. januára 2023 (č. l. 16582-16583), podľa ktorého riadiaci predseda senátu 4T podal neuspokojivé vysvetlenie k určeniu zloženia senátu 4T, pričom vo vyjadrení potvrdil, že v čase nápadu veci do odvolacieho senátu 4T neupravoval rozvrh práce mechanizmus kreovania senátu v prípade, ak je do trojčlenného senátu zaradených viacero sudcov a v tomto ohľade poukázal na nález Ústavného súdu SR z 28. januára 2021, sp. zn. III. ÚS 287/2020. Pokiaľ riadiaci predseda senátu 4T JUDr. Pavol Farkaš poukazoval na kreovanie zloženia senátu podľa tzv. pracovnej vyťaženia členov senátu, tak taký argument neobstoí, keďže podľa ustálenej judikatúry nie je pracovná vyťaženosť dôvodom pre zmenu v osobe sudcu, resp. pridelenie alebo prerozdelenie veci konkrétnemu sudcovi a takýto dôvod nebol v čase pridelenia veci určený žiadnym písomným opatrením JUDr. Farkaša ako riadiaceho predsedu senátu podľa čl. III ods. 2 rozvrhu práce a nebolo ho možné ani overiť, keďže nedošlo nikdy k transparentnému porovnaniu pracovnej vyťaženia daných sudcov a vyjadrenie riadiaceho predsedu senátu 4T preukazuje a potvrdzuje jednoznačnú svojvôľu pri určení zloženia senátu a naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. a o odvolaní rozhodoval nezákonný senát Najvyššieho súdu.

Predseda senátu dovolacieho súdu taktiež požiadal o vypožičanie viacerých spisov Špecializovaného trestného súdu, ktoré boli uvádzané dovolateľom v podanom dovolaní okrem iného sp. zn. BB-

3T/8/2016 (obvinený V. K.) a BB-3T/19/2014 (obvinený T. T.).

Následne po posúdení dovolania a celého spisového materiálu bol podľa § 383 Tr. por. dovolacím súdom cestou predsedu senátu určený termín verejného zasadnutia na rozhodnutie o podanom dovolaní.

Na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu predseda senátu podal správu o stave veci so zameraním na otázky, ktoré treba riešiť. Následne bolo z pohľadu rozhodovania podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinenému umožnené sa vyjadriť k dôvodom väzby s tým, že predseda senátu predtým oboznámil skutočnosť, z ktorých by mohli vyplývať dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por.

Na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu v konečnom návrhu

- prokurátor uviedol, že napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu a predchádzajúcim rozsudkom Špecializovaného trestného súdu nedošlo k takým pochybeniam, ktoré by mali za následok nutnosť tieto rozhodnutia zrušiť a navrhol dovolanie zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Tr. por. s tým, že prípade, ak dovolací súd zistí splnenie dôvodov dovolania a zruší napadnuté rozhodnutie, navrhol vziať obvineného do väzby podľa § 380 ods. 2 Tr. por. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por.,
- poškodená M. F. uviedla, že sa pridrižiava rozsudku Špecializovaného trestného súdu,
- obhajca Mgr. Marek Para uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava podaného dovolania a žiada, aby bolo rozhodnuté v zmysle jeho petitu a aby boli zrušené rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu pri konštatovaní porušenia zákona v neprospech obvineného a v prípade väzby jednoznačne nie sú splnené podmienky na vzatie obvineného do väzby, poukazuje na dĺžku samotného trestného konania a osobitne konanie pred Najvyšším súdom po podaní dovolania,
- obvinený T. R. uviedol, že súhlasí s návrhom obhajcu a ešte chce uviesť, že deväť rokov čaká na spravodlivý súdny proces, tak dúfa, že mu to bude umožnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 <. vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hocí len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak z hľadiska na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 388 ods. 2 Tr. por. ak prikazuje dovolací súd vec podľa odseku 1 na nové prerokovanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd rozhodol v inom zložení senátu alebo aby ju rozhodol iný sudca. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prerokovanie a rozhodnutie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci

sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Po predložení veci Najvyšší súd ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní dovolania a spisového materiálu zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň zistil, že dovolanie je v zásade dôvodné už ohľadom namietania porušenia zásady prezumpcie neviny konaním a rozhodnutím prvostupňového súdu s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., keď o obžalobe rozhodoval senát Špecializovaného trestného súdu, ktorý predtým rozhodoval rozsudkom o schválení dohody o uznaní viny a prijatí trestu resp. o prijatí vyhlásenia o vine k obžalobe iných osôb, pričom v skutkových vetách daných meritórnych rozhodnutí bol uvádzaný obvinený T. R. bez toho, aby bolo v týchto rozhodnutiach výslovne uvedené, že v jeho prípade ide iba o trestne stíhanú osobu, o ktorej vine/nevine sa bude ešte len rozhodovať.

V prvom rade dovolací súd uvádza, že uplatnené dovolacie námietky bolo potrebné posúdiť prioritne z toho pohľadu, čo je obsahom ich namietania, a to s poukazom na skutočnosť, že pokiaľ by dovolací súd dospel k záveru, že o obžalobe konal a rozhodoval senát prvostupňového súdu, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, tak posudzovanie ostatných uplatnených námietok, ktoré sa v zásade týkajú následného konania s tým spojeného, by už nebolo relevantným.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. je potrebné zistenie, že vo veci konal alebo rozhodoval orgán činný v trestnom konaní alebo sudca či prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. V danom prípade dovolateľ namietal porušenie zásady prezumpcie neviny a práva na nestranného sudcu s poukazom, že daný senát prvostupňového súdu jednak viacerými rozsudkami schválil dohody o vine a treste spolupracujúcim obvineným (dovolateľ pritom výslovne poukazuje na rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-3T/19/2014 ohľadom T. T.), jednak prijal vyhlásenie o vine obžalovaného V. K. na hlavnom pojednávaní 20. januára 2015.

Z pohľadu splnenia zákonnej podmienky podľa § 371 ods. 4 Tr. por., t. j. nutnosti namietania danej okolnosti v pôvodnom konaní, dovolací súd uvádza, že zo spisu je zistiteľné, že dovolateľ prostredníctvom vtedajšieho obhajcu Mgr. Martina Pohoveja podaním z 28. decembra 2015 (č. l. 13221-13227) podľa § 31 ods. 1 Tr. por. vzniesol námietku zaujatosti proti senátu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica v zložení JUDr. Jozef Šutka, JUDr. Ján Giertli a JUDr. Ján Hrubala, ktorých navrhol vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania s poukazom na skutočnosť, že v inej trestnej veci tento istý senát rozsudkom z 28. júla 2014, sp. zn. BB-3T/19/2014, schválil dohodu o vine a treste medzi prokurátorom a obvineným T. T., v ktorom je v rámci výrokovej časti skutku v bode 1 konštatovaná vina T. R. zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., kde sa uvádza, že T. R. pôsobí na najvyššej riadiacej úrovni zločineckej skupiny označenej ako „B.“ a zadáva príkazy, koordinuje a usmerňuje jemu podriadených členov zločineckej skupiny s tým, že ide o konštatovanie jeho viny v čase, keď ešte nebol zo spáchania predmetného trestného činu súdom právoplatne odsúdený.

O tejto námietke zaujatosti rozhodol Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, v senáte zloženom z JUDr. Jozefa Šutku, JUDr. Jána Giertliho a JUDr. Jána Hrubalu uznesením z 30. decembra 2015, sp. zn. BB-3T/32/2014, tým spôsobom, že títo sudcovia nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného T.A. R. a spol., pričom sťažnosť obvineného bola uznesením Najvyššieho súdu z 12. januára 2016, sp. zn. 2 Tost 2/2016 (senát v zložení JUDr. Peter Krajčovič, JUDr. Libor Duľa a JUDr. Peter Paluda) podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietnutá ako nedôvodná s tým, že

neuvedenie obvineného T. R. vo veci odsúdeného T. T. v rozsudku z 28. júla 2014, sp. zn. BB-3T/19/2014, len iniciálami s dovetkom, že ide o osobu stíhanú v inej veci, žiadnym spôsobom neprejudikuje vinu T. R..

Dovolací súd z predmetného rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 28. júla 2014, sp. zn. BB-3T/19/2014, zistil, že senát v zložení JUDr. Ján Giertli, JUDr. Ján Hrubala a JUDr. Jozef Šutka na verejnom zasadnutí schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom a obvineným T. T., podľa ktorej je T. T. uznaný za vinného okrem iného v bode 1 zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s tým, že bol členom zločineckej skupiny, a to na skutkovom základe, kde sa okrem iného uvádza, že „dlhodobo od roku 1999 až do súčasnosti najmä na území A. a v D. časti B. T. pôsobí zločinecká skupina, ktorej členovia sa označujú ako „B.“..., v ktorej dlhodobo od roku 1999 až do súčasnosti pôsobí na najvyššej riadiacej úrovni T. R. prezývaný „K.“, ktorý zadáva príkazy, koordinuje a usmerňuje jemu podriadených členov zločineckej skupiny, ktorí sú povinní dané pokyny plniť, pod T. R. boli na vyššom stupni hierarchie zločineckej skupiny okrem iných aj W. S., prezývaný „S.“, ktorý zomrel X. Q. XXXX a po jeho smrti V. A., prezývaný „T.“, ktorí riadili samostatne a aj prostredníctvom T. T....“.

V predjednávanej veci o obžalobe rozhodol Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 30. novembra 2017, č. k. BB-3T/32/2014-15476, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Šutku a sudcov JUDr. Jána Hrubalu a JUDr. Jána Giertliho (teda v rovnakom zložení ako vo veci Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/19/2014, v ktorej bola rozsudkom schválená dohoda o vine a treste obvineného T. T.), pričom obvinený T. R. bol v bode 1 uznaný za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. na skutkovom základe uvedenom vyššie, ktorého podstatou je, že mal v roku 1997 prebrať riadenie zločineckej skupiny „B.“, ktorú do roku 2012 riadil z najvyššej úrovne hierarchie a dával pokyny a koordinoval podriadených vyššie riadiacich členov zločineckej skupiny, kde sú uvedení okrem iného aj W. S. pre oblasť B. a okolia a po jeho smrti X. Q. XXXX V. A., ktorého priamo podriadeným bol okrem iných aj T. T..

Dovolací súd uvádza, že zásada prezumpcie neviny je obsiahnutá v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a § 2 ods. 4 Tr. por., pričom táto má svoj základ v medzinárodno-právnych záväzkoch, ktorými je Slovenská republika viazaná, a to najmä v čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie či čl. 14 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Táto je obsiahnutá aj v čl. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní s tým, že podľa čl. 4 ods. 1 tejto smernice členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že pokiaľ sa zákonným spôsobom nepreukáže vina podozrivej alebo obvinenej osoby, táto osoba sa vo verejných vyhláseniach orgánov verejnej moci ani v súdnych rozhodnutiach, okrem rozhodnutí o vine, nebude označovať za vinnú. Nie sú tým dotknuté úkony prokuratúry, ktoré majú za cieľ dokázať vinu podozrivej alebo obvinenej osoby, ani predbežné rozhodnutia procesnej povahy, ktoré prijímú justičné alebo iné príslušné orgány a ktoré sú založené na podozrení alebo usvedčujúcich dôkazoch.

Z rozhodovacej činnosti ESĽP, a to aj osobitne ohľadom Slovenskej republiky (Mucha proti Slovenskej republike z 25. novembra 2021, sťažnosť č. 63703/19, Krátky proti Slovenskej republike z 15. februára 2024, sťažnosť č. 35025/20, ďalej napríklad Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, sťažnosť č. 1128/17, ale aj v skorších rozhodnutiach napríklad Karaman proti Nemecku z 27. februára 2004, sťažnosť 17103/10, bod 63, Navaľnyj a Oficerov proti Rusku z 23. februára 2016, sťažnosť č. 46632/13 a 28671/14, bod 99) vyplýva, že uvedenie inej osoby, ktorá v tom čase nebola právoplatným rozhodnutím súdu uznaná za vinnú, v skoršom odsudzujúcom rozsudku týkajúcom sa inej obvinenej osoby ohľadom niektorej z foriem trestnej súčinnosti, resp. skupinovej veci (trestná činnosť, ktorá mala byť spáchaná viacerými osobami, najmä spolupáchateľstvo, účastníctvo, zločinecká skupina a pod.), môže byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu považované za prejudikovanie jej viny, a to najmä

z toho pohľadu, že odsudzujúci rozsudok inej obvinenej osoby obsahuje konkrétnu účasť ešte právoplatne neodsúdenej osoby na spáchaní určitého skutku a trestného činu, ak nie je dodržaná zásada, že súdne rozhodnutie musí byť formulované tak, aby sa predišlo akémukoľvek možnému predbežnému úsudku o vine tretej osoby. aby sa neohrozilo spravodlivé preskúmanie jej obvinenia v samostatnom konaní.

V tejto súvislosti SD EÚ posudzoval prejudiciálne otázky vo vzťahu k posudzovaniu prezumpcie nevinu v prípade trestnej súčinnosti viacerých osôb s týmito závermi:

- Článok 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinu a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa v dohode, v ktorej obvinená osoba uzná svoju vinu výmenou za nižší trest a ktorú musí schváliť vnútroštátny súd, ako spolupáchatelia predmetného trestného činu výslovne uviedli nielen osoba, ktorá túto dohodu uzavrela, ale aj iné obvinené osoby, ktoré svoju vinu neuznali a ktoré sú stíhané v samostatnom trestnom konaní, pod podmienkou, že ich uvedenie je jednak nevyhnutné na kvalifikáciu právnej zodpovednosti osoby, ktorá uvedenú dohodu uzavrela, a jednak že v tej istej dohode sa jasne uvedie, že tieto ostatné osoby sú stíhané v rámci samostatného trestného konania a že ich vina nebola zákonným spôsobom preukázaná (rozsudok SD EÚ z 5. septembra 2019 vo veci C-377/18),

- Článok 3 a článok 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinu a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní v spojení s odôvodnením 16 tejto smernice, ako aj článok 47 druhý odsek a článok 48 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby v rámci trestného konania začatého proti dvom osobám vnútroštátny súd najprv uznesením prijal vyhlásenie o vine prvej osoby pre trestné činy uvedené v obžalobe údajne spáchané v spolupáchateľstve s druhou osobou, ktorá neurobila vyhlásenie o vine, a následne rozhodol po vykonaní dokazovania vzťahujúceho sa na skutky vytýkané tejto druhej osobe o jej vine, pod podmienkou na jednej strane, že uvedenie druhej osoby ako spolupáchateľa údajne spáchaných trestných činov je nevyhnutné na kvalifikáciu právnej zodpovednosti osoby, ktorá urobila vyhlásenie o vine, a na druhej strane, že v tom istom uznesení a/alebo obžalobe, na ktorú sa toto uvedené uznesenie odvoláva, sa jasne uvedie, že vina tejto druhej osoby nebola zákonným spôsobom preukázaná a bude predmetom samostatného vykonania dokazovania a rozhodnutia (uznesenie SD EÚ z 28. mája 2020 vo veci C-709/18).

Tieto rozhodnutia SD EÚ zároveň fakticky modifikujú a dopĺňajú stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu z 5. apríla 2017, sp. zn. Tpj 11/2017 (S 15/2017) prijaté ohľadom posudzovania prezumpcie nevinu v skupinových veciach, na ktoré poukazoval v zásade Najvyšší súd ako odvolací súd v napadnutom rozsudku pri posudzovaní namietaného porušenia prezumpcie nevinu obvineného, čo vecne nesprávne uzavrel s tým, že k porušeniu zásady prezumpcie nevinu vo vzťahu k obvinenému T. R. nedošlo s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu z 12. januára 2016, sp. zn. 2 Tost 2/2016, ktoré odvolací súd nemôže zrušiť a ktorým bola zamietnutá ako nedôvodná sťažnosť obvineného T. R. podaná proti uzneseniu prvostupňového súdu z 30. decembra 2015, sp. zn. BB-3T/32/2014, ktorým neboli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v tejto veci JUDr. Jozef Šutka, JUDr. Ján Giertli a JUDr. Ján Hrubala.

V tomto ohľade treba uviesť, že napriek tomu, že vyššie uvedené rozhodnutia SD EÚ vo veciach C-377/18 a C-709/18 boli prijaté 5. septembra 2019 a 28. mája 2020, teda až po vydaní napadnutého rozsudku Najvyššieho súdu 13. júna 2018, z rozhodovacej činnosti SD EÚ vyplýva, že výklad pravidla práva Európskej únie, ktorý podáva v rámci výkonu svojej právomoci objasňuje a v prípade potreby spresňuje význam a pôsobnosť tohto pravidla tak, ako sa má alebo sa malo chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudlo účinnosť, resp. inak povedané rozsudok v prejudiciálnom konaní nemá konštitutívny, ale len deklaratórny charakter s tým dôsledkom, že jeho účinky sa v zásade vracajú do času nadobudnutia účinnosti pravidla, ktoré je predmetom výkladu (C-2/06, bod 35), čo v danom prípade znamená nevyhnutnosť ich aplikácie aj na napadnutý rozsudok vydaný v prejednávanej veci, keďže je nepochybné, že zásada prezumpcie nevinu bola súčasťou práva Európskej únie už v čase jeho vydania, pričom treba poukázať, že podľa čl. 14 dotknutej smernice Európskeho parlamentu a Rady

(EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní bola transpozičná lehota určená do 1. apríla 2018.

Na základe uvedeného treba zovšeobecniť, že pre uvedenie inej osoby (o ktorej vine sa nerozhoduje) vo výroku odsudzujúceho rozhodnutia musia byť splnené kumulatívne dve základné podmienky:

1. uvedenie inej osoby údajne spáchaného trestného činu je nevyhnutné na právnu kvalifikáciu trestného činu obvineného a zároveň
2. v tom istom rozhodnutí sa jasne uvedie, že vina tejto inej osoby nebola doposiaľ zákonným spôsobom preukázaná a bude predmetom samostatného vykonania dokazovania a rozhodnutia (resp. že je stíhaná v rámci samostatného trestného konania).

Dovolací súd zistil, že v prejednávanej veci mohla byť splnená len prvá z dvoch podmienok, keďže pre právnu kvalifikáciu konania T. T. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona bolo nutným uviesť aj hierarchickú štruktúru zločineckej skupiny, v rámci ktorej mal byť dovolateľ uvedený ako osoba, ktorá mala byť na najvyššej riadiacej úrovni. Druhá z uvedených podmienok však nebola splnená, keďže v danom rozsudku ohľadom schválenia dohody o vine a treste týkajúcej sa T. T. nie je výslovne uvedené, že vina dovolateľa (T. R.) nebola doposiaľ zákonným spôsobom preukázaná a je stíhaný v inom samostatnom trestnom konaní.

Dovolací súd zistil, že obdobne postupoval prvostupňový súd aj v prípade prijatia vyhlásenia o vine vo vzťahu k pôvodne spoluobvinenému V. K. na hlavnom pojednávaní 20. januára 2015 (dovolateľom namietané v pôvodnom konaní v odvolaní z 23. mája 2016 podanému proti prvému rozsudku prvostupňového súdu, č. l. 13863-13871), ktorého vec bola uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 18. marca 2016, sp. zn. BB-3T/32/2014, podľa § 21 ods. 1 Tr. por. vylúčená zo spoločného konania, pričom rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 20. februára 2018, sp. zn. BB-3T/8/2016, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Šutku a sudcov JUDr. Jána Hrubalu a JUDr. Jána Giertliho bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol V. K. uznaný za vinného v bode 1 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. a v bode 2 pre trestný čin vraždy formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. c), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. h) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. (ide pritom o skutky obsahovo zhodné so skutkami v bodoch 1 a 7 rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 30. novembra 2017, č. k. BB-3T/32/2014-15476), kde sa v skutkovej vete uvádza v prípade oboch skutkov dovolateľ (ohľadom zločinu podľa § 296 Tr. zák. ako najvyššie postavený člen zločineckej skupiny a ohľadom trestného činu vraždy formou účasti ako osoba, ktorá naplánovala vykonanie vraždy poškodeného Ing. T. F., stanovila a odsúhlasila úlohy ďalších osôb na skutku a odovzdala časť finančných prostriedkov osobám zúčastneným na skutku), ktorý je v nej síce pri oboch skutkoch uvádzaný iba iniciálami svojho mena a priezviska a v prípade prvého skutku aj iniciálou prezývky, avšak bez toho, aby bolo výslovne uvedené v rozhodnutí, že jeho vina nebola doposiaľ zákonným spôsobom preukázaná a je stíhaná v rámci samostatného trestného konania (v čase vydania daného rozhodnutia z 20. februára 2018 prebiehalo ešte len odvolacie konanie, v ktorom bolo rozhodnuté dovolaním napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 1/2018 až 13. júna 2018).

Na základe uvedeného teda dovolací súd dospel k záveru, že v zmysle rozhodovacej činnosti EŠLP a SD EÚ uvedenej vyššie došlo k porušeniu zásady prezumpcie neviny dovolateľa, ktorý bol v skoršom rozhodnutí vydanom rovnakým senátom prvostupňového súdu v trestných veciach iných obvinených (T. T. - rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 28. júla 2014, sp. zn. BB-3T/19/2014, resp. V. K. - rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 20. februára 2018, sp. zn. BB-3T/8/2016) uvedený vo výroku skutkovej vety ohľadom zločinu podľa § 296 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. ako osoba, ktorá pôsobila na najvyššej riadiacej úrovni danej zločineckej skupiny, resp. ako najvyššie postavený člen zločineckej skupiny a v druhom z uvedených rozsudkov ohľadom trestného činu vraždy formou účasti ako osoba, ktorá naplánovala vykonanie vraždy poškodeného, a to v čase, keď dovolateľova vina nebola preukázaná právoplatným rozhodnutím súdu, čo v predmetných rozhodnutiach nebolo Špecializovaným trestným súdom výslovne uvedené.

Porušenie prezumpcie nevinnej osoby má v zásade ten dôsledok, že sudca/senát, ktorého rozhodnutím k takému porušeniu došlo, je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo vzťahu k danej osobe, keďže sa takým porušením vytvára určitá špecifická forma zaujatosti objektívneho charakteru pre pomer k veci.

Na základe uvedeného teda dovolací súd musel skonštatovať, že o obžalobe konal a rozhodoval senát prvostupňového súdu, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Tr. por. s tým dôsledkom, že úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní, a preto podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že z dôvodu § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. došlo k porušeniu zákona v ustanoveniach § 2 ods. 4 Tr. por. (zásada prezumpcie nevinnej), § 31 ods. 1 Tr. por. (rozhodovali sudcovia prvostupňového súdu, ktorí mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania) a § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. (odvolací súd ohľadom dovolateľa zrušil rozsudok prvostupňového súdu len vo výroku o náhrade škody) v neprospech dovolateľa (bod I.), podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil vo výrokoch týkajúcich sa obvineného T. R. napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu a predchádzajúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu (v ostatných výrokoch zostali tieto rozhodnutia nedotknuté), ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (bod II.) a podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, a to v inom zložení senátu (bod III.). Dovolací súd nezistil relevantné skutočnosti pre dovolateľom navrhovaný spôsob rozhodnutia ohľadom toho, aby prikázal vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici s poukazom, že taký postup by pripadal do úvahy za predpokladu, že by boli vylúčení všetci sudcovia Špecializovaného trestného súdu, resp. že by nebolo možné z nevylúčených sudcov vytvoriť senát, k čomu dovolací súd nedospel, keďže mu je z rozhodovacej činnosti známe, že v období od vydania napadnutého rozhodnutia boli na Špecializovaný trestný súd preložení viacerí noví sudcovia.

Dovolací súd rozhodol o zrušení rozsudkov prvostupňového súdu a odvolacieho súdu vo vzťahu k obvinenému T.A. R. nielen pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a pre trestný čin vraždy formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. a), § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. h) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. ohľadom poškodeného Ing. T. F. (skutky v bodoch 1 a 7 rozsudku prvostupňového súdu), v prípade ktorých došlo v zásade k porušeniu zásady prezumpcie nevinnej, ale takto musel rozhodnúť aj ohľadom ostatných trestných činov, pre ktoré bol dovolateľ uznaný za vinného napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu, keďže tieto mali byť podľa obsahu skutkových viet skutkovo súvisiace práve s činnosťou danej zločineckej skupiny a s údajným postavením dovolateľa v nej.

Vzhľadom k tomu, že dovolací súd dospel k záveru, že o obžalobe konali a rozhodovali sudcovia senátu prvostupňového súdu, ktorí mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, je irelevantným posudzovanie dovolacím súdom ostatných uplatnených dovolacích námietok, ktoré sa v zásade týkali postupu a konania na odvolacom súde, ktorý bol viazaný na vydanie meritórneho rozhodnutia senátom prvostupňového súdu, ktorý nemal vo veci konať a rozhodovať.

Po vrátení veci bude musieť Špecializovaný trestný súd v inom zložení senátu znovu konať a rozhodnúť o podanej obžalobe v časti týkajúcej sa obvineného T. R.. Dovolací súd v tejto súvislosti upozorňuje na ustanovenie § 391 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

K výrokom o väzbe (body IV. a V.)

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 380 ods. 3 Tr. por. dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a

nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,

a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 <. alebo § 81 <..

Podľa § 77 ods. 3 Tr. por. dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 <., v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) <. alebo osobitného predpisu o európskom zatýkanom rozkaze, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. ak je daný dôvod väzby, okrem dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) alebo ods. 3 písm. b), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2 tretia veta Tr. por. ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) <., c) <., alebo e) <., alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4 <. možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

Vzhľadom k tomu, že obvinený vykonával trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom, ktorý ohľadom osoby dovolateľa dovolací súd zrušil, podľa § 380 ods. 2 Tr. por. bolo nutné rozhodnúť súčasne o tom, či sa obvinený zoberie do väzby.

Obvinenému bolo umožnené sa na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu vyjadriť k otázke väzby, pričom s dôvodmi väzby nesúhlasil.

Dovolací súd uvádza, že z vykonaného dokazovania, na podklade ktorého bola podaná obžaloba, pri rešpektovaní prezumpcie neviny obvineného predbežne vyplýva, že trestné stíhanie je vedené dôvodne a existuje dôvodnosť podozrenia, že konanie, pre ktoré je vedené trestné stíhanie, sa stalo, má znaky trestnej činnosti a mohol sa ho dopustiť obvinený. Uvedené konštatovanie je podložené dôkaznými prostriedkami, ktoré sú podrobne rozvedené v obžalobe a v tejto súvislosti dovolací súd poukazuje predovšetkým na výpovede svedkov Q. A., Q. H., F. M., R. A., V. T., V. Q., Q. W., V. A., J. R., V. K., viaceré znalecké posudky a odborné vyjadrenia (súdne lekárstvo, kriminalistická biológia a genetická analýza, pyrotechnika a kriminalistická chémia, balistika) a listinné dôkazy, najmä zápisnice o obhliadke miesta činu.

Ohľadom zisťovania existencie väzobného dôvodu dovolací súd uvádza, že v prípade obvineného zistil dôvodnú obavu, že by sa na slobode mohol vyhýbať trestnému stíhaniu resp. hroziacemu trestu a takú dôvodnú obavu usúdil dovolací súd z týchto konkrétnych skutočností. Obvinený je trestne stíhaný pre viacero trestných činov vraždy podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. formou účasti ako organizátor, v prípade ktorých mu v prípade uznania viny hrozí uloženie výnimočného

trestu (trestu odňatia slobody s dolnou hranicou trestu odňatia slobody nad 15 rokov), pričom sa v pôvodnom konaní proti obvinenému viedlo konanie proti ušlému z dôvodu, že sa vyhýbal trestnému konaniu, po jeho zadržení v B. T. N. v roku 2015 boli u neho zaistené falošné doklady na totožnosť inej osoby s jeho fotografiou (občiansky preukaz, vodičský preukaz), resp. neplatný preukaz poistenca zdravotnej poisťovne tiež na meno inej osoby a to, že sa skrýval pred trestným stíhaním, vyplýva v podstate aj z jeho vyjadrenia na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu, keď poprel by zo zahraničia koordinoval nejakých ľudí s tým, že všetci boli zavretí a nikto nevedel, kde bol. Pokiaľ teda obvinený v pôvodnom konaní ušiel pred trestným stíhaním a zdržiaval sa na neznámom mieste v zahraničí po dlhú dobu (cca od druhej polovice roku 2012 do októbra roku 2015, kedy bol zatknutý v B.j T. N.), pričom si zabezpečil relevantné falošné doklady na identitu inej osoby (občiansky preukaz, vodičský preukaz a preukaz poistenca zdravotnej poisťovne), je dôvodný predpoklad, že pri hroziacom výnimočnom treste odňatia slobody by mohol opätovne ujsť pred trestným stíhaním aj v tomto štádiu konania, keď boli v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku zrušené meritórne odsudzujúce rozhodnutia (na podklade ktorých bol obvinenému uložený výnimočný trest odňatia slobody na doživotie) s tým, že obžalobu je potrebné opätovne prejednať súdom v inom zložení senátu.

Pokiaľ prokurátor navrhoval vziať obvineného aj do preventívnej väzby, tak dovolací súd nezistil podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. dôvodnú obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti, dokonania trestného činu, o ktorý sa pokúsil alebo vykonania trestného činu, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil a uvádza, že stíhané skutky sa mali stať v prípade vražd a všeobecného ohrozenia ešte v rokoch 1998 a 1999, v prípade pokusu obzvlášť závažného zločinu ublíženia na zdraví v roku 2008 a v prípade obzvlášť závažného zločinu podvodu v roku 2009, zločinecká skupina, v rámci činnosti ktorej malo dôjsť k stíhanej trestnej činnosti, mala pôsobiť do roku 2012 a je dôvodne predpokladať pre viaceré právoplatné odsudzujúce rozhodnutia ohľadom osôb, ktoré mali byť jej členmi, že jej činnosť bola v zásade rozložená a paralyzovaná.

Pre úplnosť treba uviesť, že obvinený bol v pôvodnom konaní vo väzbe od 22. decembra 2015 do 13. júna 2018, takže ani z pohľadu prípustnosti celkovej lehoty väzby (§ 76 ods. 6 Tr. por.) neexistuje prekážka vzatia obvineného do väzby, čo však nie je ani určujúce, keďže Trestný poriadok vo vyššie citovaných ustanoveniach § 380 ods. 3 Tr. por. a § 77 ods. 3 Tr. por. výslovne ustanovuje, že dĺžka trvania väzby pri vzatí do väzby v dovolacom konaní sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Dovolací súd sa zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka, k čomu uvádza, že na nahradenie väzby niektorým z inštitútov, ktoré upravuje Trestný poriadok, nie je právny nárok a súd musí zvážiť, či intenzita zásahu do osobnej slobody obvineného tým, že je vo väzbe, nie je celkom zjavne neprimeraná k miere zvýšenia rizika, že nahradením väzby a prepustením obvineného na slobodu môže obvinený uskutočniť konanie zakladajúce väzobný dôvod. Dovolací súd dospel k záveru, že väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nie je možné v tomto štádiu konania nahradiť z materiálneho hľadiska vzhľadom na rozsah a závažnosť stíhanej trestnej činnosti (trestné stíhanie okrem iného pre päť skutkov vražd a všeobecné ohrozenie s úmyselným spôsobením smrti) a tento inštitút nie je spôsobilý objektívne minimalizovať prípadné konanie obvineného zakladajúce väzobný dôvod na takú únosnú mieru, aby bolo možné túto formu nahradenia väzby považovať za dostatočnú (a to ani pri uložení primeraných povinností a obmedzení) k miere rizika, že obvinený ujde, resp. sa bude skrývať pred prebiehajúcim trestným stíhaním a hroziacim trestom (s poukazom aj na skutočnosti vyššie uvedené ohľadom vyhýbania sa trestnému stíhaniu v pôvodnom konaní). Navyše obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, kedy podľa § 80 ods. 2 tretej vety Tr. por. možno väzbu nahradiť, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu (už z ich označenia vyplýva, že nemôže ísť o bežné, všeobecne sa vyskytujúce okolnosti, ale o také špecifické okolnosti, ktoré sú svojím významom a charakterom obdobné k okolnostiam posudzovaným pri prejednaní veci samej v prípade inštitútu mimoriadneho zníženia trestu) a tieto neboli zistené. Pokiaľ obvinený poukazuje na dĺžku trestného konania a osobitne dovolacieho konania, tak treba uviesť, že konanie o dovolaní je konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku smerujúcim proti právoplatnému rozhodnutiu, takže z tohto pohľadu treba aj hodnotiť mieru

časového posudzovania veci Najvyšším súdom ako dovolacím súdom vzhľadom na dôležitosť výsledku posúdenia vzťahujúcim sa nepriamo aj na ďalšie právne obdobné trestné veci, pričom treba poukázať, že dĺžka samotného trestného konania ako takého v pôvodnom konaní bola spolupôsobená aj konaním obvineného tým, že sa vyhýbal trestnému konaniu a napokon netreba opomenúť, že samotný obvinený využil takmer celú zákonom ustanovenú trojročnú lehotu na podanie dovolanie, keď k jeho podaniu obvineným došlo necelé dva mesiace pred jej skončením.

Zhrnutím dovolací súd uvádza, že vyššie uvedené konkrétne skutočnosti zakladajú dôvodnú obavu, že obvinený by sa na slobode mohol vyhýbať trestnému stíhaniu a hroziacemu výnimočnému trestu v prípade uznania viny a požiadavka verejného záujmu na zabránení obvinenému v takom konaní prevažuje nad rešpektovaním jeho osobnej slobody. Väzba obvineného má zaisťovaciu funkciu, nie je v rozpore so zásadou primeranosti a zdržanlivosti, resp. zásadou proporcionality a subsidiarity.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.